

Grażyna Klimuszko

**MATERIAŁY POMOCNICZE
DLA PRZEDMIOTOWYCH ZESPOŁÓW EGZAMINACYJNYCH (PZE)
JĘZYKI OBCE NOWOŻYTNE – egzamin ustny**

Opracowano na podstawie:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 7 września 2004 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych z późniejszymi zmianami (stan prawny na 22 września 2006 roku). Rozdział 5. Egzamin maturalny.
- Aneks do informatora maturalnego od 2007 roku. Język rosyjski. Część IV. Rozdział 1. Egzamin ustny.
- Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego od roku szkolnego 2006/2007.
- Egzamin ustny z języków obcych. Materiały pomocnicze opracowane przez ekspertów do spraw egzaminu maturalnego z języków obcych.

Przebieg egzaminu

ZASADY OGÓLNE

- W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi dwie osoby: 1) przewodniczący, będący egzaminatorem egzaminu maturalnego z danego języka nowożytnego, wpisanym do ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez OKE; 2) nauczyciel danego języka nowożytnego – jako członek.
- W skład zespołu nie może wchodzić nauczyciel, który w ostatnim roku szkolnym uczył maturzystę. Jedna osoba, wchodząca w skład zespołu, musi być zatrudniona w innej szkole/placówce.
- Każdy zdający egzaminowany jest przez jedną osobę, wyznaczoną przez przewodniczącego PZE. Do egzaminowania danego zdającego przewodniczący wyznacza członka PZE lub siebie.
- Nie należy poprawiać błędów językowych w czasie wypowiedzi zdającego.
- Na prośbę zdającego może zostać zmieniona kolejność realizacji zadań.
- W czasie trwania części ustnej egzaminu zdający nie może korzystać ze słowników i innych pomocy.
- Zdający zdał ustny obowiązkowy egzamin z języka obcego nowożytnego, jeżeli uzyskał co najmniej 30 % punktów możliwych do uzyskania. Dla egzaminu zdawanego jako dodatkowy nie ma ustalonego progu zaliczenia.
- Wyniki części ustnej egzaminu ogłasza przewodniczący PZE bezpośrednio po zakończeniu egzaminu w danym dniu.

POZIOM PODSTAWOWY

- Zdający po okazaniu dowodu tożsamości (również świadectwa ukończenia szkoły w przypadku zdających skierowanych na egzamin przez dyrektora OKE) wchodzi do sali egzaminacyjnej w kolejności ustalonej na liście i losuje zestaw egzaminacyjny. Zajmuje miejsce i przygotowuje się do egzaminu.
- Podczas egzaminu na poziomie podstawowym w sali przebywa jeden zdający.
- Zdający ma 5 minut (których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu) na zapoznanie się z zadaniami i sporządzenie notatek – na opatrzonej pieczęcią szkoły kartce (która po zakończeniu egzaminu przekazywana jest przewodniczącemu PZE i niszczone).
- Egzamin na poziomie podstawowym trwa około 10 minut.
- W rozmowach sterowanych egzaminujący ogranicza swoją rolę do minimum. Możliwe jest dopytanie zdającego o informację, którą pominął, ale w sposób nie zaburzający naturalnej rozmowy.
- Jeżeli zdający przedstawił niepełny opis ilustracji, egzaminujący powinien upewnić się, czy zdający nie ma nic do dodania. Pełny opis ilustracji oznacza wypowiedź

zawierającą trzy wymagane elementy opisu (kto?, gdzie?, co robi?) lub rozbudowaną odpowiedź zawierającą dwa wymagane elementy. Egzaminujący może pominąć pierwsze pytanie do ilustracji, jeżeli zdający zawarł pełną odpowiedź na to pytanie w swoim opisie. Zdający otrzymuje w takim przypadku 2 punkty za odpowiedź na to pytanie i powinien zostać poinformowany o jego pominięciu. Egzaminujący nie może zadawać dodatkowych pytań do opisu ilustracji i zmieniać pytań zawartych w zestawie, ale może je powtórzyć lub przeformułować.

- W czasie egzaminu członkowie PZE odnotowują punktację i robią notatki na *Kartach indywidualnej oceny części ustnej egzaminu maturalnego* (Załącznik 6c do procedur), które zostają w dokumentacji egzaminu.
- Wspólna ocena PZE ustalana jest po wyjściu zdającego. Jeżeli nie można ustalić wspólnego wyniku, decydujący głos ma przewodniczący.
- Podczas ustalania wyniku w sali egzaminacyjnej nie mogą przebywać zdający.

POZIOM ROZSZERZONY

- Zdający po okazaniu dowodu tożsamości (również świadectwa ukończenia szkoły w przypadku zdających skierowanych na egzamin przez dyrektora OKE) wchodzi do sali egzaminacyjnej w kolejności ustalonej na liście i losuje zestaw egzaminacyjny. Zajmuje miejsce i przygotowuje się do egzaminu.
- Podczas egzaminu na poziomie rozszerzonym w sali przebywa jeden zdający i jeden przygotowujący się do egzaminu.
- Zdający ma 15 minut (których nie wlicza się do czasu trwania egzaminu) na zapoznanie się z zadaniami i sporządzenie notatek – na opatrzonej pieczęcią szkoły kartce (która po zakończeniu egzaminu przekazywana jest przewodniczącemu PZE i niszczone).
- Egzamin na poziomie rozszerzonym trwa około 15 minut.
- W rozmowie na temat materiału stymulującego egzaminujący zadaje tylko pytania zawarte w zestawie. Możliwe jest powtórzenie lub przeformułowanie pytania oraz upewnienie się, czy zdający nie ma nic do dodania. Pytanie z zestawu może być pominięte przez egzaminującego, jeżeli zdający wcześniej na nie odpowiedział.
- Podczas prezentacji tematu przez zdającego członkowie nie mają prawa objaśniać tematu ani go przeformułować. Prezentacja tematu nie może być przerwana przez egzaminującego, chyba że przekroczony został czas określony w poleceniu (3 minuty). Po zakończeniu prezentacji przez zdającego egzaminujący zadaje minimum 3 pytania, które są odnotowywane w protokole w języku obcym. Prezentacja jest niezgodna z tematem, jeżeli żadna jej część nie nawiązuje do tematu – wtedy egzaminujący nie podejmuje dyskusji ze zdającym. Jeżeli prezentacja częściowo pozostaje w związku z tematem, zdający otrzymuje za nią 0 pkt, ale egzaminujący podejmuje dyskusję ze zdającym. Pytania zadawane przez egzaminującego po prezentacji mogą dotyczyć jej konstrukcji, treści, zaprezentowanych opinii oraz przytoczonych argumentów. Przynajmniej jedno z zadanych pytań powinno zmusić zdającego do obrony swojej opinii.
- W czasie egzaminu członkowie PZE odnotowują punktację i robią notatki na *Kartach indywidualnej oceny części ustnej egzaminu maturalnego* (Załącznik 6d do procedur), które zostają w dokumentacji egzaminu.
- Wspólna ocena PZE ustalana jest po każdym 3 zdających. Jeżeli nie ma można ustalić wspólnego wyniku, decydujący głos ma przewodniczący.
- Podczas ustalania wyniku w sali egzaminacyjnej nie mogą przebywać zdający i przygotowujący się do egzaminu.

NIŻEJ PRZYPOMNIENIE PUNKTACJI I KRYTERIÓW OCENIANIA EGZAMINU USTNEGO Z JĘZYKÓW OBCYCH NOWOŻYTNYCH – na podstawie *Aneksu do informatora* (str. 5 – 7).

1.3. PUNKTACJA I KRYTERIA OCENIANIA EGZAMINU USTNEGO

Punktacja na poziomie podstawowym

Zadanie 1. Rozmowy sterowane			Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji	
A. Uzyskiwanie, udzielanie informacji	B. Relacjonowanie wydarzeń	C. Negocjowanie	Opisywanie ilustracji	Wyrażanie opinii
0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 3 pkt	0 – 2 pkt	0 – 4 pkt
Interakcja i umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.				
0 – 5 pkt				

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Zadanie 1. Rozmowy sterowane

– **uzyskiwanie, udzielanie informacji, relacjonowanie wydarzeń, negocjowanie:**

1 pkt – komunikat kompletny, zgodny z poleceniem,

0 pkt – brak komunikacji, komunikat niezrozumiały, niezgodny z poleceniem lub niekompletny.

Uwaga! Opis każdej sytuacji składa się z trzech podpunktów. Ocenie według powyższych kryteriów podlega realizacja każdego podpunktu w każdej z trzech sytuacji.

Zadanie 2. Rozmowa na podstawie ilustracji

– **opisywanie ilustracji:**

2 pkt – pełny opis ilustracji, zachowujący logiczny porządek,

1 pkt – niepełny opis ilustracji i / lub brak logicznego porządku,

0 pkt – brak wypowiedzi lub opis niezgodny z ilustracją,

– **wyrażanie opinii:**

2 pkt – odpowiedź pełna, zgodna z treścią zadanego pytania,

1 pkt – odpowiedź niepełna i / lub częściowo odbiegająca od treści zadanego pytania,

0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź w znacznym stopniu odbiegająca od treści zadanego pytania.

Uwaga! Ocenie, według powyższych kryteriów, podlega odpowiedź na każde z dwóch pytań o opinię.

Interakcja i umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

5 – 4 pkt – właściwe reagowanie językowe, dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, nieliczne błędy językowe, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,

3 – 2 pkt – nie zawsze właściwe reagowanie językowe, zadowalający poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, liczne błędy językowe, zakłócenia w płynności wypowiedzi, błędy w wymowie i intonacji,

1 – 0 pkt – niewłaściwe reagowanie językowe, bardzo ograniczona znajomość słownictwa i struktur językowych, bardzo liczne błędy językowe, brak płynności wypowiedzi, liczne błędy w wymowie i intonacji.

Uwaga! Jeżeli zdający przystąpił do realizacji tylko jednego z zadań, może otrzymać maksymalnie 3 pkt za umiejętności językowe.

Punktacja na poziomie rozszerzonym

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego		Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja	
Prezentacja materiału stymulującego	Interpretowanie, wyrażanie opinii	Prezentacja tematu	Udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie
0 - 2 pkt	0 - 4 pkt	0 - 3 pkt	0 - 4 pkt
Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2.			
0 - 7 pkt			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Zadanie 1. Rozmowa na podstawie materiału stymulującego

– prezentacja materiału stymulującego:

- 2 pkt. – pełna prezentacja materiału stymulującego,
- 1 pkt – niepełna prezentacja materiału stymulującego,
- 0 pkt – brak odpowiedzi lub odpowiedź niezgodna z materiałem stymulującym,

– interpretowanie, wyrażanie opinii:

- 4 pkt – odpowiedzi pełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 3 pkt – odpowiedzi niepełne, nie odbiegają od treści zadanych pytań,
- 2 pkt – odpowiedzi niepełne, częściowo odbiegają od treści zadanych pytań,
- 1 pkt – brak odpowiedzi na niektóre pytania i / lub odpowiedzi w znacznym stopniu odbiegają od treści zadanych pytań,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Zadanie 2. Prezentacja tematu i dyskusja z egzaminującym

– prezentacja tematu:

- 3 pkt – bogata treść, wielostronne ujęcie tematu, wszystkie elementy prezentacji logicznie powiązane, poprawna konstrukcja prezentacji (zawierająca wstęp, rozwinięcie, zakończenie),
- 2 pkt – bogata treść, jednostronne ujęcie tematu, brak spójności logicznej między niektórymi elementami prezentacji, niezbyt poprawna konstrukcja prezentacji (nie zawierająca wstępu lub zakończenia),
- 1 pkt – uboga treść, częściowo odbiegająca od tematu, brak spójności logicznej między elementami prezentacji, brak wyraźnej konstrukcji prezentacji (nie zawiera wstępu i zakończenia),
- 0 pkt – bardzo uboga treść, znacznie odbiegająca od tematu, prezentacja niespójna, chaotyczna.

Uwaga!

Jeżeli prezentacja jest w całości nie na temat, nie jest oceniana, a egzaminujący nie rozpoczyna ze zdającym dyskusji na jej temat.

– udział w dyskusji, wyrażanie opinii i argumentowanie:

- 4 pkt – pełne odpowiedzi na pytania, umiejętność obrony opinii, logiczna, wielostronna argumentacja,
- 3 pkt – pełne odpowiedzi na większość pytań, umiejętność obrony opinii, logiczna, ale jednostronna argumentacja,
- 2 pkt – niepełne odpowiedzi na pytania, braki w umiejętności obrony opinii, uboga, nie zawsze logiczna argumentacja,
- 1 pkt – niepełne odpowiedzi na większość pytań, braki w umiejętności obrony opinii, nielogiczna argumentacja lub brak argumentacji,
- 0 pkt – brak odpowiedzi na pytania.

Umiejętności językowe zaprezentowane w zadaniach 1. i 2. oceniane łącznie:

- 7 – 6 pkt – bogate słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, urozmaicone struktury gramatyczne, sporadyczne błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 5 – 4 pkt – słownictwo i frazeologia zgodne z tematem wypowiedzi, niezbyt urozmaicone struktury gramatyczne, błędy językowe nie zakłócają komunikacji, wypowiedź płynna, poprawna wymowa i intonacja,
- 3 – 2 pkt – podstawowe słownictwo, ograniczony zakres struktur gramatycznych, liczne powtórzenia, błędy językowe częściowo zakłócają komunikację, wypowiedź niezbyt płynna, częściowo niepoprawna wymowa i intonacja,
- 1 – 0 pkt – ubogie słownictwo, nieporadne użycie struktur składniowych, liczne błędy językowe, które uniemożliwiają lub znacznie zakłócają komunikację, brak płynności wypowiedzi, niepoprawna wymowa i intonacja.

Uwaga!

Jeżeli zdający przystąpił tylko do jednego z zadań, może otrzymać maksymalnie 5 pkt za umiejętności językowe.